

A DÉLMAGYARORSZÁCI RECÉNYE

H. G. WELLS:

MR. BRITLING ÉBREDÉSE

Fordította: SZINNAI TIVADAR.

94

Lerajzolt egy szuronyrohamot, ahol a hős Hugh két tucat ellenséget mészárolt le és diadalmasan áll a hulladombon.

— Így képzeltem a rohamot ártatlan gyermekkoromban. Da a valóságban nem így fest. Egy ember még rohamban sem ölhet meg ennyit. De a hangulat ilyen bős. Ki törődik az özvegyekkel és árvákkal?

II.

Hug derűs kedve nem tartott sokáig. Unatkozni és bosszankodni kezdett:

— Menetelünk, menetelünk, — írta. — Csak azért, hogy foglalkoztassanak. Rendes célzó gyakorlatokat nem tartunk, mert nincs puska. Lopjuk az időt. Ha minden elveszett hetet megszoroznánk a regruták számával, kiderülne, hogy évszázadokat pazarolunk el. Ha a bevett embereket dolgozni hagyták volna a maguk polgári pályáján és csak akkor hívták volna be őket, ha már van elég kiképző tiszt és rendes felszerelés, akkor néhány hét alatt jobb katonákat lehetett volna faragni belőlük, mint így. Mert megpenészedünk, kimegy belőlünk a gáz. Mint a szikvízből, ha sokáig áll. Ideges kezdek lenni, érzem, hogy hibák vannak.

— A társaim legnagyobb része tanult ember vagy legalább is intelligens. Mégis úgy beszélnek velünk, mintha butábbak volnánk a baromnál. Nem szeretek morogni, nincs is célja, de tény, hogy jobb vezetéssel tízszeres eredményt lehetne elérni.

Leírta a bajtársait, akikkel egy szakaszba volt beosztva.

— A legjobb emberünk egy fűszeres-segéd, de nehogy valami téves általánosításba essünk, történetesen szatócs-segéd a legpipogya emberünk is, aki még a bakancsát sem tudja segítség nélkül befűzni. A legszájasabb ember a szakaszban egy töpe orru, köpcös kis nap-számos, aki Kipling-regényeket olvas és azt képzei magáról, hogy az egyik könyv hőse, az Ortheris közlegény. Állandóan káromkodik és nem tud egy mondatot sem kiejteni anél-

kül, hogy néhány »atyauristen« vagy »azt a nyavalyás mindenit« ne legyen benne. Régebben atyai füleidet én is megbotránkoztattam néha egy-két enyhe káromkodással, de amióta Ortheris közlegényt ismerem, olyan választékosan beszélek, mint egy leányiskolai tanárnő. Megutáltam a pizkos szavakat. A szakasz szűk ahhoz, hogy az ember közönyösen el-különítse magát valakitől: vagy barátkozni kell vagy veszekedni. Azt hiszem, első verekedésem, nem a németekkel lesz, hanem Ortheris közlegénnyel...

A következő levélben nem volt szöveg, csak egyetlen rajz. Karrikatúrája volt annak az ismert képnek, ahol a katona alszik a táborban és álmában megöleli a kedveseit. A karrikatúrán Hugh urfi egy óriási retortát ölelget álmában, kis szárnyas tripódok röpködtek a feje körül és egy galvanométer mutatta az érzései fokát.

III.

Azután jött egy elégedetlen, mindent kritizáló levél.

— Ne haragudj, apám, de ma a káromkodós levelet kell írnom. Ki kell törnöm valahol, legalább is papiroson. A társaimnak nem tudok panaszkodni. Nem bánom, ha köfal elé állítanak és főbelőnek érte, de ki kell jelenítenem, hogy a zászlóalj összes tisztjei, kapitánytól fölfelé, tehetségtelen mamlaszok. Néhányan kedves emberek, akik évek során át gondosan elsatnyították a szellemi képességeiket, de a többi kellemetlen fráter, akinek sohasem volt sütnivalója. Olvastam utolsó levelét a Times-ban, apám, és csatlakozom a nézetéhez — ilyen tisztekkel nem lehet megnyerni a háborút. Az én tisztjeim nem törődnek semmivel és néha, ha felébrednek, csak lármáznak és handabandáznak. Katonai dolgokat nem tanulnak, egyetlen gondjuk a »fitt kondíció«. Elcipelnek minket harminc mért-földes utakra, közben elvesztik az emberek felét, elvesztik a konyhát, eltévednek és nem bájlik, ha megázunk, ha éhezünk, ha nincs hol aludnunk a kimerítő menetelés után. Számolni nem tudnak, talán a kisegyszeregy is magas tudomány nekik. Alighanem ön-magunkra leszünk utalva a fronton. Nem lesz vezetés, a tisztek csak arra jők, hogy lábat-lankodjanak.

— De nem kell szószerint venni, amit irok. Bizonyára tulásba esem pillanatnyi elkese-redésemben. Ok nélkül kiéheztettek és halálra fárasztottak, ez az egész. Ötvenhét óra alatt huszonöt mértföldet gyalogoltunk és tizennyolc órán át nem kaptunk enni semmit. Most a kapitányommal vagyok, segíték neki a beszállásolásnál itt Cheasingholtban. Milyen kontár, ó istenem, milyen balkezes ember! Gyűlöl minden nyomtatott betűt, könyvtől, ujságtól úgy fél, mint a tüztől. Képzeld csak, büszkélkedik vele, hogy nincs tájékozódási képessége! Katonatiszt létére! Ez a falu elszórt házakból áll, végiglovagolt rajta és úgy intézkedett. Megvetőleg félrelökte a térképet, amit a kezébe adtam. Szemmérték után dönti el, melyik szobába hány embert tegyen, nem engedi kimérni a helyet, még kilépni sem.

— Mit méreget? — rivallt rám. — Nem vagyunk kárpitosok. Ide berakunk öt fickót és megvan!

A vége az volt, hogy a fél faluban összezsúfolta a katonákat és a falu másik fele üresen maradt. Ahelyett, hogy előbb összeirta volna, hány ház van és mindenütt mennyi hely. En közlegény vagyok, nincs szavam. De attól tartok, hogy a fronton drága árat fizetünk majd az ilyen tudatlan pökhendiségekért. El fogjuk veszíteni az ágyuinkat, mint most a konyhánkat.

Hugh későbbi leveleiben is felujult a keserű bíráltság:

— Ki fogsz nevetni az örökös zsémbelődésimért, apám, de nem tehetek róla. Itt rettenetes tékozlás folyik. Pazaroljuk az időt, a munkát, a készleteket, az ország pénzét. Rettenetesen unatkozunk ebben az átkozott kis fészekben, ahol semmi keresnivalónk sincs. Nincs semmi dolgunk, a fiúk lompos fehér-cselédek után lórálnak. Én nem, apuskám. És nem is iszom. Miért is nem tudok léháb lenni, könnyebben elviselnék mindent. Tegnap merő unalomból összeverekedtünk. Ortheris ur arca megdagadt és egy másik fiu a szemét borogatja. Legközelebb jön a revans. Unalomból. Azt hiszem, a háboruban az unalom a legszörnyűbb dolog.

— Ellátásunk jellemző az egész rendszerre. Nem az a fő, hogy minden a legügyesebben menjen. Főelv az, hogy mindenre szabályok legyenek és mindenki engedelmesen fogja be a száját. A kenyéradag túl nagy, a fele kárba vesz. Mindent csak nagyjában mérnek és számolnak, pontosság nincs sehol. Túl nagy adagolás ugyanolyan hiba, mintha szűken mérnék a porciót, lopáshoz és tékozláshoz vezet. Ezt minden számár tudja, csak a hadügyminisztérium nem. Ami kis ellenőrzés van, az is csak a mennyiségre terjed ki, a minőségre nem. Katonáéknál a minőséget a szag dönti el. Ami nem bűdös, az jó.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: PASZTOR JÓZSEF.

Nyomatott a kiadótulajdonos Délmagyarország Hírlap- és Nyomdával Rt. könyvnyomdájában, Szeged.

Köszönetnyilvánítás.

Köszönetet mondunk az újszegedi kender-gyár igazgatóságának és mindazon rokonainknak, jóbarátainknak, munkástársainknak, kik férjem, Farkas Mihály végtesztés-ségén megjelentek és virágadományokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Özv. Farkas Mihályné és családja.

IRÓGÉP

javítást

egy évi szavatossággal, jókarbantartást a legutóbbosabban vállalt FARKAS PÁL írógépjavító vállalat Tisza Lajos körüli 24. (hőforrással szemben). Telefon: 10-70. Írógép-szalagok és alkatrészek állandóan raktáron.

Havi bevásárlásait

eszközölje Gubicza Gáspár fűszer és csemege kereskedésében Szegeden, Tisza Lajos körüli 61. szám.

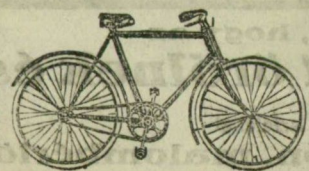
A legkisebb mennyiséget is házhoz szállítja.

Évfizedek óta a vezető világmárka

Dunlop gummik.
Javító műhely.
Kedvező részlet-fizetés.

WAFFENRAD

Egyedüli vezérképviselőség:
Kelemen Márton
Szeged, Kárász ucca 16.

KENYÉRUZEM

ÉS

KÖZPONTI TEJCSARNOK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

összes fiókjában
a legjobb minőségben

vajas kifli,
zsemle,
kalács,
barkesz,
fehér-
40 fill. félfehér- és
soroksári rozskenyér kapható

Óra jókarbantartási vállalat

Mikszáth Kálmán ucca 6.

Köhögés, rekedtség, hurut ellen

bevált szer a

Máramarosi Havasi Thea

kapható Gergely Jenő

Szeni Rókus gyógyszerárában, dobozonként 70 fillér.